

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 145 366/98-011132
Signatura: bn5fs202

Inspektorát č. 14 - Ostrava
Okresní pracoviště Opava

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

- Škola / školské zařízení:** Obchodní akademie
746 59 Opava, Hany Kvapilové 20
- IZO:** 000601870
- Ředitel školy / zařízení:** Ing. Karel Volf
- Zřizovatel:** MŠMT ČR
- Příslušný školský úřad:** ŠÚ Opava
- Termín inspekce:** 4. listopad 1998
- Inspektoři:** RNDr. Libor Kubica
Ing. Eva Zátopková
- Předmět inspekce:** Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):
Podmínky a průběh vzdělávání
- Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:** Informační výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, který mění zařazení do sítě škol s účinností od 1. 9. 1998, výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98, učební a tematické plány, plán činnosti na školní rok 1998/99, plán výchovného poradce, zápisy z pedagogických rad, vnitřní řád školy a domova mládeže, rozvrh hodin, třídní knihy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Budova školy je umístěna v klidnějším prostředí města mimo rušné komunikace. Pro 536 žáků má škola k dispozici celkem 38 učeben, z toho 16 odborných a 4 jsou speciálně upraveny pro výuku zrakově postižených žáků (světelné poměry, upravené pracovní stoly, bílé tabule, PC se speciálním SW se scannerem). Kmenové třídy jsou vybaveny standardním a průběžně udržovaným školním nábytkem. Pro výuku cizích jazyků slouží 4 učebny s televizemi a videopřehrávači, jedna z nich disponuje počítačovým studiem firmy Apple pro výuku anglického jazyka. Učebny odborně ekonomických předmětů jsou vybaveny moderními elektronickými psacími stroji Panasonic a UTAX (učebna obchodní

korespondence), kancelářským nábytkem (učebna fiktivní firmy), 3 učebny výpočetní techniky s PC (řady Pentium a 486) zapojenými do školní sítě v systému WINDOWS NT se zajištěným přístupem k síti INTERNET a dvěma datavideoprojektory. Starší PC škola používá k výuce a předvedení účetního SW, vedení účetnictví na počítači a k výuce psaní desetiprstovou hmatovou metodou. Ostatní odborné učebny slouží k výuce hospodářského zeměpisu a dějepisu (video a dvě televize, sbírky map), přírodních věd a úvodu do zbožíznalství (datavideoprojektor). Prostorná moderní tělocvična disponuje dostatečným množstvím nářadí pro míčové sporty a gymnastiku, její součástí je i posilovna.

Na škole je zřízena žakovská i učitelská knihovna, tituly jsou dle možností průběžně doplňovány. Pro sociálně slabé studenty je zřízena knihovna učebnic a učebních textů.

Dojíždějící i zrakově postižení žáci mají možnost ubytování na domově mládeže.

Škola má ve vztahu k počtu žáků i vzdělávacímu programu odpovídající prostorové podmínky, je vybavena moderní didaktickou a výpočetní technikou běžně využívanou ve vyučovacím procesu i mimo něj. Oblast lze hodnotit jako nadprůměrnou.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Organizace teoretického vyučování odpovídá ustanovením vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, v platném znění. Rozvrh respektuje základní požadavky na mentální hygienu.

V průběhu dopoledních hodin mají žáci možnost zakoupit si základní občerstvení ve školním bufetu (v pronájmu cizím subjektem). K dispozici jsou i dva automaty, jeden na teplé nápoje, druhý umožňuje zakoupit si drobné cukrovinky a studené nápoje. V budově školy je umístěna školní jídelna.

Estetický vzhled i funkčnost sledovaných prostor pro teoretickou výuku odpovídá danému typu školy. Na chodbách a ostatních společných prostorech jsou umístěny informační nástěnky a výtvarné práce žáků a absolventů. Pro žáky i pracovníky je vytvořeno příznivé pracovní prostředí, všude je udržována čistota a pořádek.

Kontrolou pedagogické dokumentace bylo zjištěno porušení § 14 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/91 Sb., o středních školách, v platném znění, kdy ve třídách 2.A, 2.B a 2.D studuje po 34 žácích.

Oblast lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

3. Hodnocení kvality vyučování a úrovně vzdělávání

Škola poskytuje úplné střední odborné vzdělání ve studijním oboru 63-41-M Ekonomika a podnikání 004 Obchodní akademie (čtyřleté studium),

005 Obchodní akademie (pětileté studium).

Odborné ekonomické předměty v daném členění na předměty povinné a volitelné jsou profilujícími v realizovaných studijních oborech na výše uvedené škole. Výuka předmětů je vedena dle osnov vydaných dne 24. června 1994 MŠMT ČR pod

čj. 19 295/94-23 s platností od 1. 9. 1994, počínaje prvním ročníkem. Na ně navazují v široké nabídce předměty volitelné (fiktivní firma, živnostenské podnikání, peněžnictví, aplikovaná ekonomie, ekonomická cvičení, marketing, marketing a management, daně, ekonomie), které vytvářejí prostor pro odbornou orientaci žáků obchodní akademie. Tyto předměty vycházejí z tematických plánů schválených ředitelem školy.

Významné postavení v nabídce volitelných odborných ekonomických předmětů na škole zaujímají předměty fiktivní firma a aplikovaná ekonomie, jejichž cílem je zvýšení samostatnosti v práci žáků, rozvoj schopnosti komunikace, spolupráce a prezentace výsledků, aplikace teoretických vědomostí při řešení praktických úloh, získání schopnosti orientovat se v hospodářské praxi, rozvoj jazykových znalostí prostřednictvím komunikace se zahraničními firmami, získání pocitu zodpovědnosti za vlastní práci a získání zkušeností z řízení firmy či jejich oddělení.

Výuka hospitovaných předmětů je na škole zajištěna učiteli, jejichž kvalifikace odpovídá vyhlášce MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Vyučovací metody byly adekvátní schopnostem studentů, učební cíle navštívených vyučovacích jednotek byly stanoveny jasně a srozumitelně. Učitelé dobře komunikovali s žáky a dávali dostatek prostoru pro jejich vlastní samostatnou činnost.

Hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních cílech

Hospitovány byly tři hodiny matematiky, dvě hodiny účetnictví a po jedné hodině předmětů fiktivní firma, ekonomie a zeměpis.

Matematika

Byly navštíveny dvě hodiny ve druhém ročníku a jedna hodina ve čtvrtém ročníku žáků zrakově postižených. Všechny byly svědomitě připraveny, vyznačovaly se promyšlenou strukturou a vhodným výběrem matematických úloh. Byly v souladu s tematickými plány. Vyučující střídali metody samostatné práce se společným řešením na tabuli. Nechybělo ani prověřování znalostí žáků. Žáci dovedli aplikovat získané vědomosti při řešení úloh. Výrazně individuální přístup měla výuka ve třídě zrakově postižené mládeže.

Ústní i grafický projev žáků byl na standardní úrovni, prokazovali dobré znalosti a pracovní návyky. Vyučovací jednotky splnily cíle dané v jejím úvodu, nechybělo jejich shrnutí a zadání domácího úkolu.

Výuku předmětu lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Účetnictví

Účetnictví patří mezi předměty povinného základu. Přímým pozorováním ve výuce byly sledovány ve dvou různých ročnících dvě vyučovací hodiny tohoto předmětu. Společným základem obou vyučovacích hodin byla samostatná práce žáků, která byla zaměřena na řešení souvislého účetního případu s následnou kontrolou správnosti jeho řešení.

První ze sledovaných vyučovacích hodin měla klasičtější stavbu s úvodním opakováním předchozího učiva formou individuálního zkoušení dvou žáků u tabule a se zadáním domácího úkolu v závěru hodiny. Druhá hodina v maturitním ročníku byla zaměřena na opakování skupiny účtů v účetové třídě 3 formou souvislého příkladu. Svým charakterem připomínala spíše cvičení s řadou dotazů žáků k učivu probranému v nižších ročnících.

Pro svůj charakter a celkový efekt obou hodin lze výuku hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Ekonomie

Hospitována byla jedna vyučovací hodina tohoto volitelného předmětu, jehož cílem je usnadnit žákům orientaci v aktuálních makro i mikroekonomických otázkách. Sledovaná hodina byla druhou hodinou dvouhodinového bloku vyučovaného předmětu. Skladba hodiny byla promyšlená, s přiměřeným zájmem žáků o danou problematiku. Významným aspektem hodiny byla aktualizace učiva v kontextu soudobé ekonomické praxe. Z hlediska nabytého pojmového aparátu může být diskutabilní vhodnost zařazení tohoto předmětu do třetího ročníku.

Sledovaná vyučovací hodina je hodnocena jako nadprůměrná.

Fiktivní firma

Tento volitelný předmět, který umožňuje žákům komplexní orientaci v hospodářských jevech a procesech, velmi účinně zastřešuje výuku všech odborných ekonomických předmětů v realizovaném studijním oboru. Vyučován je ve speciálně upravené učebně. Sledována byla jeho jedna vyučovací hodina z tříhodinového vyučovacího bloku. Z přímého rozhovoru se „zaměstnanci“ (žáky) fiktivní firmy byl patrný jejich zájem o tento předmět, což se projevovalo jejich aktivitou a samostatností v při řešení úkolů vyplývajících z provozu jednotlivých oddělení fiktivní firmy.

Sledovaná hodina je pro výsledný efekt použité výukové metody hodnocena jako vynikající.

Zeměpis

Byla navštívena jedna hodina ve čtvrtém ročníku pětiletého studia. Výuka probíhala v odborné učebně velmi dobře vybavené audiovizuální technikou a nástěnnými mapami. Žáci k výuce používali schválené učebnice a atlasy. Výuka byla vhodně doplněna o geografické informace (referát). Během výuky žáci prokazovali dobré pracovní návyky (práce s atlasem), byli během výuky pozorní, prokazovali dobré znalosti předmětu, měli přehled o společensko ekonomické problematice.

Vyučovací hodina byla v souladu s tematickým plánem, cíl stanovený učitelem v jejím úvodu však splnila jen zčásti, neboť se nepodařilo úplně probrat stanovené učivo.

Hodinu lze proto hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Výsledky vzdělávací práce školy

Přehledné údaje o výsledcích vzdělávání jsou uvedeny ve výroční zprávě o činnosti školy. Jako významné lze uvést údaje o uplatnění absolventů školy za školní rok 1997/98: Ze 132 jich 34 studuje na VŠ, 25 navštěvuje VOŠ a jazykové školy, 25 našlo uplatnění v zaměstnání, 9 vykonává vojenskou přeseneční službu, 8 pobývá v zahraničí, 9 je v evidenci ÚP a o 23 škola nemá informaci.

Výsledné hodnocení sondy Maturant prokázalo očekávané hodnocení jednotlivých tříd (velmi dobré výsledky).

Výsledky vzdělávací práce školy lze hodnotit jako nadprůměrné.

4. Hodnocení podmínek a výsledků formativního působení na žáky

V průběhu inspekce převládala ve škole atmosféra důvěry a spolupráce. Základní pravidla pro zajištění chodu školy jsou vymezena ve školním řádu, který vychází z platných právních norem. Je tím vytvořen prostor pro uplatnění práv žáků. Žáci mají možnost vyjádřit své názory a postoje ve školním časopisu (Speaker). Mohou se také vyslovit k otázkám života na domově mládeže prostřednictvím žákovské samosprávy.

Škola usiluje o rozvoj pozitivních hodnotových orientací, postojů a motivů jednání. Snaží se připravit své absolventy tak, aby se v praxi rychle orientovali a zapracovali, postupně dále specializovali a pružně se přizpůsobovali změnám v obchodně podnikatelské praxi. Na utváření všeobecné kulturnosti se kromě výchovného působení školy v nemalé míře podílí i estetické prostředí školy.

Škola se zaměřuje na prevenci negativních jevů především souvisejícími s konzumací drog. Chování žáků během inspekce bylo slušné a zdvořilé, dle vyjádření vedení školy se v posledním období nevyskytly závažné kázeňské přestupky.

Z hlediska rozvoje osobnosti žáků, utváření všeobecné kulturnosti, hodnotových orientací a postojů je škola hodnocena jako spíše nadprůměrná.

5. Hodnocení výchovného poradenství

Výchovné poradenství je zajišťováno vyučujícím s dlouhodobou pedagogickou praxí. Kvalifikační studium výchovného poradenství zahájí dle vlastního sdělení i pokynu ředitele v příštím školním roce. Současně zastává i funkci drogového preventisty. Řídí se zpracovaným plánem zohledňujícím působení školy na žáka době vyučování i v mimoškolních činnostech. Významnou součástí plánu je také poskytování pomoci při profesní orientaci žáků, spolupráce s rodiči, úřadem práce a střediskem vzdělávání pedagogů. V rámci protidrogové prevence se výchovný poradce podílel na vypracování „Minimálního preventivního programu pro OA v Opavě“, který se snaží komplexně postihnout možný výskyt negativních jevů.

Výchovný poradce má vypracován účinný systém spolupráce s odborníky z praxe. Prokazatelné jsou kontakty s pracovníky PPP, psychiatrické léčebny (peer programy), okresní protidrogovou koordinátorkou a centrem krizové pomoci.

Škola se snaží o dobrou spolupráci s rodiči.

Výchovné poradenství je na škole hodnoceno jako nadprůměrné.

6. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Výchovně vzdělávací činnost školy je výrazně doplněna aktivitami zaměřenými na účast v mezinárodních programech (EU SOCRATES - COMENIUS a LINGUA), olympiádách, srovnávacích zkouškách, odborných a sportovních soutěžích i kulturních akcích.

V loňském školním roce škola dosáhla významného úspěchu, kdy její student obsadil první místo v celostátním kole SOČ v oboru ekonomika. Přehledný výčet úspěchů žáků v olympiádách je uveden ve výroční zprávě o činnosti školy.

Pokračuje práce studentů pod vedením dvou pedagogů na společném projektu škol ČR, Rakouska, SRN a Španělska v rámci mezinárodního programu EU SOCRATES - COMENIUS.

Nezanedbatelné jsou také aktivity související s činností fiktivních firem a jejich každoroční prezentace na příslušném veletrhu.

Škola udržuje partnerské kontakty se školami obdobného zaměření ve Francii, Dánsku, Finsku, Rakousku SRN, Španělsku, Polsku a Slovensku. V rámci těchto kontaktů probíhají také výměnné pobyty studentů.

OA v Opavě je členem Asociace středoškolských sportovních klubů, dvakrát pořádala mezinárodní sportovní utkání studentů obchodních akademií z ČR, Rakouska a Slovenska v kopané, odbíjené, tenise a plážovém volejbale, pořádá také středoškolskou šachovou ligu.

Na škole se organizují recitační soutěže, zábavné pořady (OA se baví, volba Miss), studenti vydávají časopis. Během studia mohou žáci získat řidičský průkaz.

Další aktivity, které prokazatelně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy, jsou hodnoceny jako nadprůměrné.

7. Hodnocení činnosti školských zařízení

Domov mládeže IZO 108013286

Je umístěn na Mařádkově ulici č. 13 asi 500 m od budovy školy. Jedná se o ubytovací zařízení druhé kategorie. Zaměstnává kvalifikované pedagogické pracovníky, vedoucí a tři vychovatelky. Z celkové kapacity 80 žáků jich bylo v době inspekce ubytováno 74, 43 žáků obchodní akademie a 31 studentů vyššího odborného studia Vyšší odborné školy a hotelové školy Opava. Pokoje jsou tři až šestilůžkové se společným sociálním zařízením na patře. V hpřízemí budovy se nachází klubovna vybavená televizí s možností příjmu satelitního vysílání a jeden PC, studovna s žákovskou knihovnou a videopřehrávačem, a kuchyňka. Pro sportovní vyžití je k dispozici místnost pro stolní tenis, venkovní hřiště a nevelká zahrada. Předpokládá se vybudování posilovny. Ve všech navštívených prostorách domova mládeže byl udržován pořádek a čistota.

Ubytování a organizace se řídí vyhláškou MŠMT ČR č. 64/1992 Sb., o domovech mládeže, a vnitřním řádem se zřetelně uvedenými právy a povinnostmi ubytovaných žáků. Provoz domova je nepřetržitý od neděle 16 hodin do pátku 17 hodin. Vychovatelky mají přehled o příchodech a odchodech ubytovaných, pravidelně vykonávají dvakrát za odpoledne a večer prezenci. Z ročního plánu vypracovávají své měsíční plány výchovné činnosti. Na domově mládeže pracuje žákovská samospráva, která se pravidelně jednou měsíčně setkává s vedoucí vychovatelkou (v případě potřeby i aktuálně). Z jednání jsou vyhotovovány zápisy. Dle sdělení vedoucí vychovatelky se nevyskytly vážnější výchovné problémy.

Činnost domova mládeže lze hodnotit jako nadprůměrnou.

Školní jídelna IZO 108035930

Školní jídelna umístěná v suterénu budovy školy. Vypočtená kapacita je 570 jídel. V jídelně je dostatek míst pro stravování, využívají ji i žáci nedalekého gymnázia a pedagogická veřejnost. Připravuje také stravu pro ubytované žáky domova mládeže. V jídelně je udržována čistota a pořádek, dle vyjádření vedení školy je strava velmi pestrá a chutná.

Činnost školní jídelny lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

ZÁVĚRY

Podmínky a průběh výchovně vzdělávací práce školy jsou celkově na vysoké úrovni. Výuka je koncipována a organizována tak, aby absolventi školy našli uplatnění jak při dalším studiu, tak na trhu práce.

Bylo zjištěno porušení § 14 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/91 Sb., o středních školách, v platném znění.

Obchodní akademie v Opavě je na základě uvedených zjištění hodnocena jako nadprůměrná.

V Opavě dne 16. listopadu 1998

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu RNDr. Libor Kubica..v.r.

člen týmuIng. Eva Zátopková..v.r.

Přílohy: Protokol o kontrole čj. 145 376/98-011132

Inspekční zprávu jsem převzal dne23. listopadu 1998.....

razítko

Podpis ředitele školy Ing. Karel Volf..v.r. ...

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacního protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT ČR	98-11-26	145 389/98-011132
Školský úřad: Opava	98-11-26	145 389/98-011132